

**AFGØRELSE FRA
ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO**

Journalnummer: 2011-0244

Klageren: XX på vegne af YY
2610 Rødovre

Indklagede: DSB S-tog

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. Glemte at stemple.

**Ankenævnets
sammensætning:** Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Ingrid Dissing
Torben Steenberg (2 stemmer)

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: Den 12. oktober 2011.

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: Den 10. november 2011.

Sagens omstændigheder: Klagerens søn rejste den 10. oktober med S-toget. Sønnen anvender almindeligvis periodekort, men den pågældende dag skulle kortet fornyes, hvorfor klageren havde fået kortet for at forny dette. Sønnen havde i stedet et blå 2-zones klippekort, men dette glemte han imidlertid at stemple og blev derfor ved kontrol pålagt en kontrolafgift på 750 kr.

Klageren anmodede den 12. oktober 2011 DSB S-tog om at annullere kontrolafgiften, hvilket DSB S-tog afviste den 26. oktober 2011 med henvisning til selvbetjeningsprincippet.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret og har til støtte herfor gjort gældende,

at hendes søn fik en kontrolafgift, idet han havde glemt at klippe sit klippekort,

at han normalt har periodekort, men at klageren den pågældende dag havde kortet, idet det skulle fornyes samt

at hun godt kan forstå, at man får en kontrolafgift for ikke at have stemplet sit kort, men at 750 kr. er alt for meget.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og har til støtte herfor gjort gældende,

at billetsystemet er baseret på selvbetjeningsprincippet, derfor skal passagerne selv sørge for at have gyldig billet eller kort til hele rejsen, inden de stiger på toget, samt

at det ikke berettiger til fritagelse for betaling af den udstedte kontrolafgift, at man har glemt at stemple eller købe billet.

BILAG TIL SAGEN:

Kopi af kontrolafgiften.

Kopi af parternes korrespondance.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

Retsgrundlaget:

§ 6 i den dagældende lov om hovedstadsområdet kollektive persontrafik, som er det oprindelige lovgrundlag for opkrævning af kontrolafgifter, havde følgende ordlyd:

§6. Selskabet fastsætter takster og billetteringssystem for rejser med bus og tog, der alene foretages inden for hovedstadsområdet.

Stk. 2. Selskabet kan fastsætte kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig billet eller kort. Afgift og gebyr kan inddrives ved udpankning.

Stk. 3. Selskabet kan fastsætte regler om pligt for rejsende, der ikke er i besiddelse af gyldig billet eller kort, til på forlangende at forevise legitimation med henblik på at fastslå passagerens identitet.

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår at " Takst- og billetteringssystemet for S-banerne er baseret på, at passagererne selv påser, at den pågældende billet eller kort er gyldig til den rejse der foretages.

Systemet er indført for at give passagererne mulighed for hurtig adgang til perroner og tog uden sinkende billetkontrol især i myldretid og for at spare væsentlige personaleudgifter, som i modsat fald måtte dækkes gennem øgede billetpriser eller øget skattetilsvær.

For at motivere passagererne til ikke at søge at unddrage sig betaling eller fuld betaling, må passagererne i mangel af gyldig billet eller kort betale en særlig forhøjet pris betegnet »kontrolafgift«.

Hjemmel til at opkræve den særlige forhøjede betaling findes i 1977-lovens §§ 1 og 4, hvorefter Hovedstadsrådet fastsætter takster og billetteringssystem for den lokale persontrafik med DSBs tog inden for hovedstadsområdet.

Da selskabet ifølge forslaget fastsætter takster og billetteringssystem, gives der i stk. 2 hjemmel til at opkræve kontrolafgift for busser, DSBs tog og for privatbanerne. Afgiften vil tilfalde hhv. selskabet eller den banevirksomhed, der opkræver afgiften

I henhold til § 4, stk. 3, i bekendtgørelse om kontrolafgifter af 22. september 2006 udstedt i medfør af bekendtgørelse af lov om jernbaner § 23 fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

Det fremgår af indklagedes forretningsbetingelser, at rejsende ved rejsens begyndelse skal være i besiddelse af gyldig billet eller kort, der opbevares under hele rejsen, og selv skal kontrollere, at stempelingen (zonenummer, dato, klokkeslæt m.v.) er korrekt. Hvis man træffes uden gyldig billet eller kort, når man bliver kontrolleret, skal man betale en kontrolafgift på 750 kr.

Passageren bærer således som udgangspunkt ansvaret for korrekt billettering.

Den konkrete sag:

Det fremgår af DSB S-togs forretningsbetingelser, at passageren selv skal sikre sig gyldig billet til rejsen. Klagerens søn kunne ved kontrollen ikke forevise gyldig rejsehjemmel, og kontrolafgiften er derfor pålagt med rette.

Ankenævnet bemærker, at uanset at det var en fejl, at klagerens søn glemte at stemple, er dette et område, hvor der er mulighed for omgåelse af reglerne, og det er på den baggrund sagligt begrundet at fastholde kravet om betaling af kontrolafgiften.

Ankenævnet finder, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, at klagerens søn skal fritages for kontrolafgiften.

Med hensyn til beløbsstørrelsen på kontrolafgiften er det bestemt ved lov, at trafikselskaberne selv fastsætter beløb på kontrolafgifter og evt. ekspeditionsgebyrer, der pålægges passagererne. Ankenævnet finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik af beløbets størrelse.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

DSB S-tog er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr. Beløbet skal betales inden 30 dage jf. ankenævnets vedtægters § 15.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. § 26, stk. 4, modsætningsvist.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 26. marts 2012.

Tine Vuust
Nævnensformand